

Εργαστηριακή άσκηση 1

(Πείραμα 1 εργαστηριακού οδηγού)

Οξείδωση της αιθανόλης

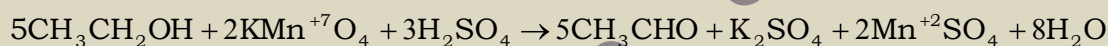
Στόχοι Οι μαθητές:

- Να κατανοήσουν μια από τις πιο χαρακτηριστικές αντιδράσεις των αλκοολών που είναι η οξείδωση.
- Να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να ανιχνεύσουμε ποιοτικά την αλκοόλη (αλκοτέστ)

Εισαγωγικές γνώσεις

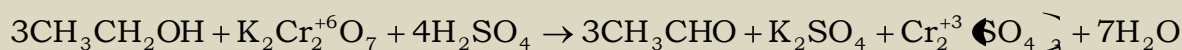
Η οξείδωση της αιθυλικής αλκοόλης μπορεί να γίνει τόσο με ισχυρά οξειδωτικά αντιδραστήρια (π.χ KMnO_4 , $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ σε όξινο περιβάλλον) αλλά και πιο ήπια οξειδωτικά όπως το CuO .

▪ Η χημική αντίδραση της οξείδωσης της αιθανόλης προς αιθανάλη με δ. KMnO_4 εκφράζεται με τη χημική εξίσωση:

Το δ. του KMnO_4 , που υπάρχει αρχικά, χρωματίζει το διάλυμα μας με ένα χρώμα βαθύ ιώδες. Η αναγωγή του Mn (στο KMnO_4 έχει α.ο. +7) προς MnSO_4 (εδώ το Mn έχει α.ο. +2) αλλάζει το χρώμα του διαλύματος σε σχεδόν άχρωμο μια και το MnSO_4 δεν έχει χρώμα. Η αλλαγή του χρώματος επιβεβαιώνει την αναγωγή του Mn που προϋποθέτει την οξείδωση της αιθανόλης προς αιθανάλη.

▪ Η χημική αντίδραση της οξείδωσης της αιθανόλης προς αιθανάλη με δ. $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ εκφράζεται με τη χημική εξίσωση:

Ο πράσινος χρωματισμός του διαλύματος οφείλεται στην αναγωγή του διχρωμικού ιόντος $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$ χρώματος πορτοκαλί, προς ιόντα χρωμίου Cr^{3+} χρώματος πρασίνου. Η αλλαγή του χρώματος επιβεβαιώνει την αναγωγή του Cr που προϋποθέτει την οξείδωση της αιθανόλης προς αιθανάλη αρχικά και αιθανικό οξύ στη συνέχεια.

Αυτή η αντίδραση, λόγω της χαρακτηριστικής αλλαγής χρώματος από πορτοκαλί σε πράσινο χρησιμοποιείται στα αλκοτέστ για την ποιοτική ανίχνευση της αλκοόλης.

Όργανα και χημικές ουσίες

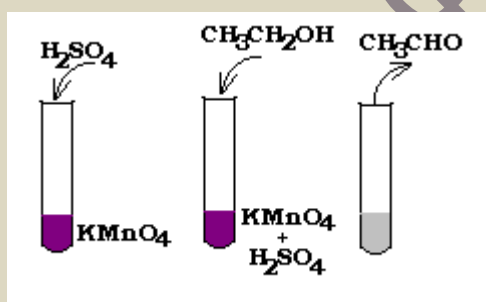
<ul style="list-style-type: none"> • Στήριγμα δοκιμαστικών σωλήνων • 4 δοκιμαστικοί σωλήνες • Ποτήρι ζέσεως των 100 mL • Λύχνος υγραερίου • Τρίποδος με πλέγμα αμιάντου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλύματα σε στοχονομετρικά φιαλίδια: <ul style="list-style-type: none"> δ. H_2SO_4 (πυκνό) δ. $KMnO_4$ 0,01 M δ. $K_2Cr_2O_7$ 0,5 M CH_3CH_2OH 98% • Πιπέτες πλαστικές
---	---

Πειραματική διαδικασία

Πείραμα 1

Οξείδωση της αιθανόλης με δ. $KMnO_4$ παρουσία π. διαλύματος H_2SO_4

1. Μεταφέρετε με την πιπέτα 2 mL, από το διάλυμα του $KMnO_4$ 0,01 M και ρίξτε τα σε δοκιμαστικό σωλήνα. Στον ίδιο σωλήνα ρίξτε ακόμη, με μεγάλη ΠΡΟΣΟΧΗ 0,5 mL από το πυκνό H_2SO_4
2. Προσθέστε τώρα κατά σταγόνες την αιθανόλη, μέχρις ότου το χρώμα του διαλύματος από βαθύ ιώδες να γίνει σχεδόν άχρωμο. Η αλλαγή του χρώματος δείχνει την αναγωγή του $KMnO_4$ και επιβεβαιώνει την οξείδωση της αιθανόλης σε αιθανάλη.

Πείραμα 2

Οξείδωση της αιθανόλης με δ. $K_2Cr_2O_7$ παρουσία π. διαλύματος H_2SO_4

Σε δύο δοκιμαστικούς σωλήνες προσθέστε διαδοχικά, στον πρώτο 20 σταγόνες αιθανόλης και 5 mL δ. $K_2Cr_2O_7$ 0,5M, στο δεύτερο περίπου 10 σταγόνες αιθανόλης και 5 mL δ. $K_2Cr_2O_7$ 0,5M. Τοποθετείστε και τους δύο σωλήνες σε υδατόλουτρο θερμοκρασίας δωματίου και ρίξτε στον καθένα από 10 σταγόνες π. διάλυμα H_2SO_4 . Παρατηρείστε την αλλαγή του χρώματος στο διάλυμα από πορτοκαλί σε σκούρο πράσινο.

